

Memo Raad

Aan: Gemeenteraad
Van: Raadswerkgroep sociaal domein
PFH: Klik of tik om tekst in te voeren.
Datum: 7 februari 2024
Onderwerp: onderzoek Rekenkamercommissie Het Hogeland uitvoering Participatiewet
Zaaknummer:

Geachte leden van de raad,

1. inleidend

De Rekenkamercommissie Het Hogeland heeft onderzoek gedaan naar de (toekomstige) uitvoering van de Participatiewet. Het onderzoek is in opdracht van de commissie uitgevoerd door Parma Groep. De Rekenkamercommissie heeft bij een rondgang in de raad vragen opgehaald over de uitvoering van de Participatiewet. Deze vragen kwamen niet voort vanuit zorg over de uitvoering, maar veel meer vanuit de ontwikkelingen die zich aandienen en impact hebben op de uitvoering van de Participatiewet. De raad wil goed voorbereid zijn op de keuzes die te maken zijn en in control zijn als het gaat om doelbereiking en beheersing van de kosten, aldus de Rekenkamercommissie.

Het doel van het onderzoek was tweeledig:

1. De raad informeren over de efficiëntie en effectiviteit van de uitvoering van de Participatiewet op dit moment;
2. De raad een afwegingskader meegeven om adequaat op de toekomst te kunnen reageren.

De centrale onderzoeksvraag luidde:

Heeft de gemeente Het Hogeland voldoende grip op de uitvoering van de Participatiewet om de mogelijke risico's als gevolg van externe ontwikkelingen bij de uitvoering van de Participatiewet op te vangen?

Om een antwoord op deze vraag te vinden is een beleidsanalyse gedaan, zijn interviews gehouden met medewerkers en is de praktijk verkend door middel van een "meeloopdag" bij Werkplein Ability en een bezoek aan Vakland Het Hogeland. Voor de toekomstverkenning zijn experts geïnterviewd, zijn er werksessies gehouden met medewerkers en is er een werksessie met de raad georganiseerd.

De Rekenkamercommissie heeft op basis van de bevindingen uit het onderzoeksrapport conclusies en aanbevelingen geformuleerd. De aanbevelingen zijn gericht aan zowel het college als aan de raad. Het is aan de raad te bepalen in hoeverre de aanbevelingen worden overgenomen, mede in het licht van de bestuurlijke reactie van het college.

2. Toelichting op inhoud

De onafhankelijke Rekenkamercommissie onderzoekt de (maatschappelijke) effecten van het gemeentelijk beleid, alsmede de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie. Ook kan de commissie onderzoek doen naar (gesubsidieerde) instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.

In 2022 is door de Rekenkamercommissie Het Hogeland onderzoek gedaan naar de Participatiewet gemeente, naar aanleiding van verzoeken vanuit meerderde fracties binnen de gemeenteraad. De Rekenkamercommissie heeft onderzoeksbureau Parma Groep gevraagd om dit onderzoek uit te voeren.

De Rekenkamercommissie heeft op basis van de bevindingen uit het onderzoeksrapport conclusies en drie op deze conclusies gebaseerde, aanbevelingen geformuleerd voor de raad. De aanbevelingen luiden:

Aanbeveling 1: Voer een discussie over wat je de belangrijkste waarden vindt voor de doelgroep van de Participatiewet en vraag het college die koers uit te werken;

Aanbeveling 2: Wees je ervan bewust dat het management verschillende keuzes kan maken als het aankomt op de inrichting van de uitvoering. Laat je informeren over de effecten van het beleid en de gekozen wijze van uitvoering voor de inwoners;

Aanbeveling 3: Organiseer dialoogsessies tussen raad en college voor de te stellen kaders en de informatie over effecten en voortgang die de raad wil ontvangen.

Het rapport is voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders voor bestuurlijk wederhoor. De reactie van het college op het rapport is als bijlage bijgevoegd bij het rapport. De Rekenkamercommissie heeft kennisgenomen van de reactie en hierop gereageerd in een nawoord.

In de bestuurlijke reactie heeft het college inhoudelijk gereflecteerd en gereageerd op de conclusies en aanbevelingen voor zo ver deze tot het domein van het college behoren. Het college staat positief tegenover de uitkomsten van dit rekenkameronderzoek. Daar waar mogelijk zal het college de aanbevelingen opvolgen, waarbij het college verheugd constateert dat een deel van de aanbevelingen reeds wordt uitgevoerd en dat een deel van de benoemde onderwerpen zijn meegenomen in het nieuwe Beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving 2022-2026 (inmiddels door de raad vastgesteld).

Voor wat betreft de aanbevelingen die door de Rekenkamercommissie zijn gedaan richting de raad heeft het college zich onthouden van een reactie. Deze reactie is voorbehouden aan de raad.

Op 16 november 2022 heeft de Rekenkamercommissie tijdens een informatiebijeenkomst een toelichting gegeven op het onderzoek en de conclusies en aanbevelingen.

Op 18 januari 2023 is het rapport van de Rekenkamercommissie besproken tijdens het Raadsoverleg. Tijdens het overleg is door de raad aangegeven dat het rapport in handen gesteld zou moeten worden van de (toen nog op te richten) raadswerkgroep sociaal

domein. Deze werkgroep is eind 2023 ingericht en in haar bijeenkomst van 7 februari is het rapport toegelicht en inhoudelijk besproken.

3. Conclusies van de werkgroep sociaal domein

Ten aanzien van de aanbevelingen aan de raad kan de werkgroep het volgende concluderen:

Aanbeveling 1: Voer een discussie over wat je de belangrijkste waarden vindt voor de doelgroep van de Participatiewet en vraag het college die koers uit te werken;

Tussen het moment van aanbieden van de rapportage door de Rekenkamercommissie en het bespreken hiervan in de werkgroep ligt veel tijd. In deze tijd is, vanzelfsprekend, doorgewerkt aan de uitvoering van de Participatiewet. Op 8 november 2023 is door u het Implementatieplan vastgesteld, met daarin een helder uitgezette koers. De discussie hierover heeft plaatsgevonden en heeft geleid tot vaststelling van genoemd document.

Aanbeveling 2: Wees je ervan bewust dat het management verschillende keuzes kan maken als het aankomt op de inrichting van de uitvoering. Laat je informeren over de effecten van het beleid en de gekozen wijze van uitvoering voor de inwoners;

De werkgroep sociaal domein is het juiste platform om, naast de reguliere manier van informeren van de raad over effecten van beleid (middels de rapportages in de P&C-cyclus), aanvullend te worden geïnformeerd over beleid en uitvoering. Deze werkgroep wordt stevig ondersteund vanuit de ambtelijke organisatie.

Aanbeveling 3: Organiseer dialoogsessies tussen raad en college voor de te stellen kaders en de informatie over effecten en voortgang die de raad wil ontvangen.

Dialoogsessies tussen raad en college over kaders en effecten en voortgang worden met enige regelmaat georganiseerd. Vóór de zomer zal er opnieuw een informatiebijeenkomst worden gehouden over de stand van zaken met betrekking tot de trajecten die op dit moment lopen binnen dit beleidsterrein.

Bovenstaande leidt ertoe dat de werkgroep de raad adviseert om de rapportage van de Rekenkamer Het Hogeland onder dankzegging ter kennisgeving aan te nemen en geen nadere aanbevelingen ter besluitvorming voor te leggen. Dat betekent dat er geen nadere besluitvorming hoeft plaats te vinden.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Raadswerkgroep Sociaal Domein